

د دریمې ناحیې په یو شمیر سیمو کې د بناریانو په گډون تنظیفی حشر تر سره شو

د پنجشنبې حشر پر دوام داخل د دریمې ناحیې له یو شمیر سیمو د بناری کثافتو د مدیریت او بناری فرهنگ دودونې په موخه یو شمیر تیت کثافات راټول شول. په یاد حشر کې د کابل شاروالی د مسئولانو سرپرته د گډو وکیلانو، بنسڅو او ځوانانو شورای استازو د بنار د پاکۍ او صفایې په موخه گډون کړی وو.

کابل شاروالی پاکه نیاسته او له ۷ مخ

په کابل شاروالی کې د بنسڅو نړیواله ورځ د یو لړ مراسمو په ترڅ کې ونمانځل شوه

د مارچ اتمه برابره ده د بنسڅو د پیوستون له نړیوالې ورځې سره؛ کابل شاروالی د بنسڅو مقام ته په کستو دا ورځ د یادې ادارې د رهبري، کارکوونکو او د بیلابیلو ناحیو د بنسڅو شوراگانو د استازو په گډون ونمانځله. په یادو مراسمو کې کابل شاروال محمد شاروالی کې یې د بنسڅو ۷ مخ

اشهرات شرکت های مقروض تخریب می گردند

آن عده شرکت های تبلیغاتی که خلاف معیارهای تعیین شده شاروالی کابل فعالیت کرده و از این بابت مقروض شاروالی کابل نیز بودند، اشهرات شان تخریب و برایشان هشدار داده شد؛ اگر مقروضیت شان را پرداخت ننمایند، بلوردهایشان نیز تخریب و دیگر حق فعالیت را نخواهند داشت. ۷ ص

تخریب یک باب موتر شویی غیر قانونی در ناحیه نهم

په ادامه بر گردانیدن ملکیت های عامه از نزد خاصیان، یک باب موتر شویی غیر قانونی که در ساحه سبز مکروربان چهارم مربوط ناحیه نهم فعالیت داشت، تخریب و در ساحه پاکسازی شده زمینه سرسبزی فراهم گردید.

جای دادهای عامه از مسیر سرک کابل - بگرام پاک سازی شد

په طول دو کیلومتر، مسیر سرک عمومی کابل - بگرام در ساحه بازار عزیزی هوتک مربوط ناحیه هجدهم، از وجود کپه ها، غرفه های غیر قانونی، کراچی های بسیار، موتر شویی ها و پیش برآمدگی دکان ها این سرک، دواطلبانه حاضر به سنگ کاری آبروهای مقابل ملکیت های شان شدند.

په دوه ویشته ناحیه کې د نیالگیو کینولو کار پیل شو

په دوه ویشته ناحیه کې د کابل شاروالی د مسئولانو له لوري د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د نیالگیو په کینولو کار پیل شو. په یادو مراسمو کې د کابل شاروالی مسئولانو وویل چې، دا داره په لرې پرتو ناحیو کې کار خپل لومړیتوب گڼي او په ۱۴۰۰ کال کې به په یادو ناحیو کې یو شمیر ۷ مخ

شهر ما خانه ماست

قانون پذیری برای یافتن نظم بایدار شهری از مسؤلیت های فردی و اجتماعی می باشد

- حفظ و نگهداری از فضاهای سبز
- نه ریختن مواد ساختمانی و زباله در مسیر سوکها و ابروها
- حفاظت از ملکیت عامه
- اجتناب به قوانین ترافیکی

همنشوری، همکاری، شاروالی

www.km.gov.af

هر ۳۰ روز است، امروز نهال بربن می کاشیم

مور او طبیعت

محب الله آرمل

سر مقاله

روز زن، فرصتی برای گرامیداشت از مقام با عظمت زن

گرامیداشت از ۸ مارچ روز جهانی زن، در واقع یاد کرد از مقام والا و پر عظمت زن بوده که همه ساله در سراسر جهان از این روز تاریخی گرامیداشت به عمل می آید.

زن موجودی است که خداوند (ج) برای بقا و تداوم جامعه بشری آفریده و از سیده دم تاریخ تا کنون، در گردونه هستی نقش بارز و حیاتی داشته است، چنان که در موقف مادر توانسته است کردار، عواطف و احساسات را به نسل انسان انتقال بدهد و افتخارات و دست مایه های بشری را پاسداری کند.

زن از آغاز مراحل تکامل بشر تا کنون، به عنوان زاینده، پرورش دهنده و آرامش دهنده خود را باز شناسانیده و فرزندان را از همه مزایای زنده گی بهره مند گردانیده است.

رهبری شاروالی کابل برای سهم دهی هر چه بیشتر زنان در ساختار اداری و حمایت از کارنامه های زنان، کارهای درخور توجهی را انجام داده است، چنان که شماری از خانم ها بست های مهم و کلیدی را در این اداره احراز کرده اند.

آمریت جندر این اداره به عنوان مرجع بازتاب دهنده خواست ها و مطالبات زنان، فعالیت های موثر و سودمندی را در حمایت از رهبری شاروالی کابل برای زنان انجام می دهد.

با توجه به توانمندی و ظرفیت های خوب کاری زنان در این اداره، رهبری شاروالی کابل در صدد آن بوده تا هر چه بیشتر سهم و نقش زنان را گسترش داده و فرصت های مناسب کاری را به نیروی فعال و تحول آفرین مساعد گرداند.

برگزاری روز زن، در واقع می تواند نیازی باشد برای بازبینی وضعیت زنان، یاد کرد از کارنامه های ماندگار و ارج گذاری به مقام رفیع و پر صلابت آن ها.

طبیعت د خدای هنر دی او خدای پاک خیل هنر له انسانانو، حیواناتو، الوتونکو، نباتاتو، غرونو، خاوری، اوبو او ټولو هغو ژوندیو او غیر ژوندیو اجسامو ساز کړی چې په نړۍ کې شته او د دې خاورینې کړې پیداوار او شته حساییری، طبیعت په خپل حال ښکلی دی، که انسان پکې لاسوهنه وکړه ښکلا یې زیان مومي، د طبیعت ساتنه نن سبا یو نړیوال تړون دی او هر هېواد باید د طبیعت د قانون پیرو وي او د خدای د هنر پالنه او ساتنه وکړي .

البته باید وویل شي، د اوسنی زماني انسان پدې توانېدلی چې له اکثره طبیعي ناورینونو سره مبارزه وکړي او په دې پړو مواردو کې طبیعت د خان په ګټه و کاروي، پخوانی انسان چې د طبیعت په وړاندې ناتوانه و، اړ شو چې، د سیندونو، اسمانونو او ځمکې لپاره بېل بېل خدایان جوړ کړي، د یونان اوسېدونکو، خو خدایان لرل، د سیندونو خدای، د آسمانونو خدای، د ځمکې خدای ... چې د هر یوه بېلې بېلې دندې لرلې، کله به چې سپلا بونه راتلل دوی به فکر کاوه چې د آسمانونو خدای ناراضه شوی، که به زلزله کېده نو د ځمکې خدای به ناراضه وو، چې دغسې مواردو کې به یې انسانان قرباني کول، مگر اوسنی انسان چې د طبیعت په رمز راز آکا دی پخوانیو خرافاتو خپل ارزښت بایللی .

تاسې به د ښوونځي په کتابونو کې د ایکو سپستم نوم اورېدلی وي، ایکو سپستم د ژوندیو موجوداتو د ژوند راز دی، دا ایکو سپستم په اصل کې د طبیعت یوه برخه ده چې که زیان وویني طبیعت له خطر سره مخ کولی شي، انسانان، حیوانات، اوبه، نباتات، الوتونکي، خاوره او ډېر نور څه د ایکو سپستم د څنډې کړی دي، چې که یوه حلقه و شلیري ټول زنجیر عیب پیدا کوي .

دا چې په نړۍ کې د طبیعت څومره خیال ساتل کیري بېل بحث دی، خو په افغانستان کې د طبیعت ساتنې ته څومره پام شوی؟ څومره نه دی شوی؟ د بې پامۍ له وجهې افغانستان او افغان انسان څومره تاوان کړی؟ مور له طبیعت سره د کړي ظلم په وجه له کومو خطرونو سره مخ یو؟ ... دا او دېته ورته نورې پوښتنه هغه څه دي چې ما یې په دغه لیکنه کې د خواب موندلو هڅه کړې، که زما هڅه نیمگړې وه نو هیله ده تاسې یې په ځوابونو پسې پلټه وکړئ .

یو ځای مې لوستي وو چې که یوه ونه وهل کیري نو شل حیواني او انساني ناروغي را پیدا کېدای شي، افغانستان کې کلونه کیري چې د څنګل وهل د خلکو ورځنی کار دی، څنګل چې د وحشي حیواناتو د کور او کلي حیثیت لري، د اوبو سطحه لوړه ساتي، د سپلا بونو د راتلو مخنیوي کوي، هوا فلتر کوي او ژوندیو موجوداتو ته اکسیجن برابروي د یوه هېواد ملي شتمني بلل کیري ... خو له بده سره چې مور په طبیعت هم رحم نه کوو او د څنګل په پرې کولو لگیا یو .

اروپایانو څو پیري وړاندې د یو ډول مرغانو نسل چې ویل کیري د آسونو په اندازه لوی لوی ول له منځه یووړ، دا مرغان د خپل غټ جسمات په اندازه مضر هم ول، چې کله به په کوم باغ وریښ شول په کم وخت کې به یې لوی تاوان واړاوه، بالاخره د وخت انسان مجبور شو چې دا مرغان په نړۍ کې له ژوند کولو محروم کړي . دا یوازیني مرغان نه

دي چې مخکې په دې خاورینه کره کې اوسېدل او اوس نشته بلکې په لسگونو ډوله حیوانات او الوتونکي چې یو وخت د نړۍ اوسېدونکي وو اوس یې نسل ورک شوی، څیرونکي وایي چې کله د یوه حیوان نسل له منځه ځي یوه ساري ناروغي یې ځای نیسي، د اوسني زماني انسان هڅه کوي چې د ورکو حیواناتو او الوتونکو DNA پیدا کړي او له سره یې خلق کړي، دوی په دې اند دي چې که وکولای شي دا کار په بریا انجام کړي به اتري کې به د اکثره ساري او لا علاج ناروغيو مخه ونیسي او د ایکو سپستم شکېدلي حلقه به بسته شي .

زموږ په وطن کې د حیواناتو د ژوند لپاره هېڅ مناسب شرایط نشته، د نورو لسگونه او آن سلگونه آفاتو تر څنګ بهرنيان په تیره عرب هم راځي او په افغانستان کې د نایابه مرغانو په ښکار لگیا دي او هېڅ بنسټ نشته چې ددې فاجعې مخه ونیسي، تاسې به اورېدلي چې یو ډول چرمینسکی خرڅیري، همدې آوازې ګڼ شمېر افغانان دېته وهڅول چې ډول ډول چرمینسکی ونیسي ... دا دروغ نه ده، نن سبا په نړۍ کې د هغه ساکنینو چې په وروستیو لسو کلونو کې یې نمونې په طبیعت کې نه دي لیدل شوي ګواښ پېښ کړی چې ممکن نسل یې له منځه تللي وي، یو شمېر نړیوالې ادارې په دې هڅه کې دي چې د نایابه موجوداتو نمونې پیدا کړي او د هغوی د نسل زیاتولو په ممکنه لارو چارو غور وکړي .

تور چرګ، چرمینسکي، یو ډول رنگه چنګبڼه، د شادي یو ډول چې اوس نشته او ځینې نور ژوي هغه حیوانات دي چې که چیرته ولیدل شي باید ژوندي ونیول شي او نیونکي به یې جایزه تر لاسه کړي .

نړۍ لگیا ده چې د ورکو موجوداتو DNA پیدا او له سره ژوند ورکړي، له دې سره بېره یې د طبیعت ساتنې ته ځانگړي قوانین جوړ کړي چې سرغړونکو ته یې جزاگانې ټاکلې دي، ښکاریان اړ دي چې د ښکار لپاره لایسنس واخلي، تر څو د هغه حیواناتو او الوتونکو د قتل مخه ونیول شي چې نسل یې د ورکې له ګواښ سره مخ دی .

په هند کې د بالیوډ سینما وتلی ستوری سلمان خان د یوې هوسۍ د ښکار په جرم څو ځله بندي او بیا بېرته په ضمانت آزاد شو . د نصیر احمد احمدی د پټان ناول کر کټر چې کله له افغانستان هند ته لاړ شي او هلته هوسۍ وویني چېغې وهي چې ټوپک راوړی چې هوسۍ ښکار کړو، خو یو کس یې پوهوي چې که د دا کار وکړ پنځه کاله به زندان

کې تېروي، ده ته ورپاڼه شي چې مور خو به آن زاتې په هوانه پرېښودې او کله به چې راغلې خپل بوتان به مو وایستل او خټ مخ به مو کېښودل چې ځمکې ته راکوژې شي. له ارواښاد شپون صېب مې هم اورېدلي وو که نه پوهېږم د ده په ژوند لیک کې مې لوستي وو چې ویل یې: کله چې له امریکاغیر تقاعد شوم نوم له کور سره نږدې په یو سیند کې به مې په چنګکو کبان نیول، زوی مې راغی راته وپې چې ابا دا امریکا ده که غواړې کبان ښکار کړې لایسنس یې باید ولرې او کله به خپل سره دا کارونه کول جرم دی .

خپل وطن ته راشئ یوه شپه سترگې پټې کړئ، مور تاسې د کوم حیوان یا الوتونکي په ژوند خپه کېدو، آن یې آزاره کیشفان به مو هم تر هغه په کابو ویشتل چې څو به مړه شوي نه ول، څه وخت وړاندې د ننگرهار په کومه ولسوالي کې پراتګ لیدل شوی وو، خلک له ټوپکو سره پرې راوتلي ول او هغه وخت کور ته ستانه شول چې و یې واژه، پراتګ او زمري چې د نسی وخت نایاب حیوانات دي په نوره نړۍ کې یې شدید ساتنه کیري، خو مور د یوه پوستکي په خاطر د ګیدرو نسل ورک کړ، زموږ په غرونو کې اوس لېوان، شغلان، زرکان، سویان ... نشته او ددې هر څه ژوند ته مور انسانان یو لوی ګواښ یو .

زموږ پلرونه او مشران کیسه کوي چې مخکې به د وردگو په غرونو کې، هوسۍ او غرڅه وو، مگر اوس کلونه کیري چې نه دي لیدل شوي، د ځینې پخوانیو کلاوو په بروجونو اوس هم د غرڅه وو ښکرونه ټنگ دي او مانا یې داده چې ګواکي مور یو وخت دومره تورزن وو چې غرڅه به مو ښکار کول .

په وردگو کې د کبانو ښکار هم په ډېر بدو وسیلو کیري چې د کبانو د ورکې نه پرته به بله پایله ونه لري، اوس کبان یا په برق وژل کیري او یا هم یو ډول مواد اوبو ته اور اچوي چې د اوبو ټول ژوندي موجودات له یوې مخې وژني، څو کاله وړاندې به په وردگو کې صحرايي، کوټري او هیلې ډله ډله ګرځېدې خو کله چې وردگو چریز ټوپک پیدا کړل دا ښکلي الوتونکي یې هم ورک کړل، د څارو په نوم به یو ډول موسمي الوتونکي هم راتلل، چې څنګه به ولیدل شول له هر کلي به لس او شل ټوپکیان پسې روان ول او په هره رود خانه کې به لکه غله پټ پټ کېدل د څارو له بسته ډلې به یې یو یا دوه هم ژوندي نه پاتېدل، اوس دا څو کاله کیري چې دا الوتونکي هم نه دي لیدل شوي . دغه راز د وردگو په غرونو کې د صحرايي چرګاتو په نوم یو ډول الوتونکي ول چې ۶مخ

ساحه سبزګولایی پارک از تاسیسات غیر قانونی کاملاً پاکسازی شد

اهمیت آگاهی عامه در امر حفاظت از محیط زیست

امدادالله غیائی

عدم فراهم سازی متوازن امکانات متناسب با رشد جمعیت شهری، بی توجهی در ساخت و سازهای ساختمانی، پیامدهای غیر قابل جبرانی را برای ساکنین شهرها به بار می آورد. بخش مهم از زباله‌ها در شهرهای بزرگ تولید می گردد. در شهرها لازم است که زباله‌ها در مکان‌های مناسبی قرار گیرد تا سبب انتشار میکروب و بوی بد برای شهروندان نشود. یکی از بزرگترین تولیدکننده زباله‌ها در شهر، شفاخانه‌ها است، طوری که مشاهده می شود دفع آنها نیز به صورت اساسی و اصولی انجام نمی گیرد. پیامد آن برای بیماران و کارکنان شفاخانه‌ها می تواند به قیمت صحت و حیات آن‌ها تمام شود. مراجع ذیربط موظف اند که به خاطر دفاع از منافع عمومی مراکز و موسسات عمومی و خصوصی که در تولید زباله نقش دارند، آن‌ها را نسبت به دفع صحیح و اصولی زباله‌ها ملزم ساخته و در حفاظت از محیط زیست با اقدامات قاطع، از منافع عامه حفاظت نمایند.

شرکت‌های صنعتی و وسایل حمل و نقل عمومی

مراکز صنعتی و تولیدی از عوامل اصلی تولید آلودگی است. در کشورهای صنعتی مراکز صنعتی نقش اصلی و اساسی در آلودگی هوا و محیط زیست را دارند، اما در کشورهای در حال توسعه، نقش این مراکز در آلودگی محیط زیست کمتر از کشورهای صنعتی نمی باشد. دولت مکلف است برای حفاظت از منافع عامه ایجاد کارخانه‌های صنعتی را در مکان‌های اجازه فعالیت بدهند، که اول خارج از شهر و به دور از محل زنده گی مردم و زراعت قرار داشته باشد و ثانیاً صاحبان کارخانه باید ملزم گردند تا ماشین‌های تولیدی خود را به فیلتر هوا مجهز نموده و آلودگی ناشی از گازهای گلخانه‌ای را به حد اقل رسانند. قانون محیط زیست، اداره محیط زیست را در هنگام صدور جواز نامه‌ها برای فعالیت‌های صنعتی و تولیدی، ملزم به رعایت معیارهای حفاظت از محیط زیست نموده است. در ماده ۲۸ فقره ۳ چنین ملزم می دارد: (اداره ملی حفاظت از محیط زیست می تواند جواز نامه کنترل آلودگی را تعدیل

دقت کافی شده و برای متجاوزان به حریم محیط زیست در این قانون، مجازات در نظر گرفته شده است. با توجه به قانون جزا که به درستی نسبت به محیط زیست توجه نموده، محیط زیست به تمامی محیط‌های اطلاق می گردد که زنده گی یک عده افراد در آن در جریان باشد. عوامل فیزیکی، خانواده گی، بشری و موجودات زنده از مهمترین عوامل تشکیل دهنده محیط زیست به شمار می رود. علم مربوط به محیط زیست، ترکیبی از دانش‌های است که شامل مجموعه‌ای از عوامل زیستی و محیطی در قالب محیط زیست می گردد که بیشتر به انسان‌ها و سایر موجودات زنده مربوط می شود. اما آلودگی محیط زیست که موضوع اصلی این مقاله می باشد، عبارت است از: تأثیرات مضر ناشی از عملکردهای انسان بالای محیط و پراکنده شدن مواد زهری در فضای شهر و محیط زیست می باشد. آلودگی محیط زیست به شکل مستقیم و غیر مستقیم، بر توسعه، پیشرفت، تحصیل، رشد فکری، صحت‌مندی و سلامتی، وضعیت جسمی و روانی افراد یک جامعه تأثیر گذار است. در متون دینی نیز نسبت به حفاظت از محیط زیست تأکید فراوان شده است. در قرآن کریم آمده است که از محیط زیست باید به شکل درست بهره‌برداری شود و همه در قبال حفاظت از آن مسولیت دارند. از پیامبر گرامی اسلام نیز روایت شده است: حرمت زمین را نگهدارید و تخریش نکنید که زمین به منزله مادر شما است.

عوامل آسبنا و آلوده کننده

در آلوده ساختن شهرها عوامل زیادی نقش دارد که به مهمترین آن‌ها اشاره می شود. **زباله‌ها** در آغاز فصل بهار در بیشتر گوشه و کنار سرک‌های عمومی، از زباله‌ها، دیوارهای بلند ساخته شده که با گرم شدن هوا و جار شدن آب‌های باران، به شدت حیات مردم را با خطر مواجه می سازد. باشندگان شهرها از آزار شدن زباله‌ها و بی توجهی مسوولان در انتقال به موقع آن، به شدت شکایت داشته و مسوولان شاروالی را به بی توجهی و سهل انگاری متهم می کنند، اما مسوولان شاروالی‌ها علت اصلی آلودگی محیطی و آزار شدن زباله‌ها را در بی توجهی مردم و خانواده‌ها، افزایش نفوس در شهرهای بزرگ و کمبود امکانات عنوان می کنند. به مرور زمان و تنوع مواد مصرفی در زنده گی بشر سبب گردیده است که تولید زباله‌ها توسط انسان‌ها متنوع و در خیلی از موارد معلوم شدن آن‌ها دشوار و مدت زمان زیادی را در بر می گیرد. شهرهای بزرگ به لحاظ اینکه جمعیت زیادی را در خود جای داده است، مستلزم مدیریت و توسعه امکانات مدرن شهری اند. سازد.

به نظر می رسد منافع متضاد انسان و محیط زیست از همان زمان‌های اولیه شکل گرفته است. در آغاز به علت تعادل جمعیت و همسویی انسان و طبیعت، این تعارض چندان آشکار نبود، اما تحولات دو قرن اخیر به ویژه انقلاب صنعتی، انقلاب کیمیاوی و انفجار جمعیت، انسان را به مقابله جدی با طبیعت وادار کرد. از شروع تاریخ بشر، مسأله محیط زیست و اهتمام نمودن بر آن مورد توجه نسل‌ها بوده و انسان در این راه ابتدا به کشف طبیعت و راهبردهای آن نائل گشت. انسان برای تنظیم مصرف منابع جوامع، ممنوعیت‌ها و خرافات و رعایت حقوق مشترک، شناخت محیط زیست را توسعه داد، قوانینی برای امر نظارت تدوین شد و منابع محیط زیست ملی کشورها سرشماری شد. مشکلات نظیر آلودگی محیط زیست جهانی، از بین رفتن تنوع زیستی، تخریب خاک و رشد بی‌رویه شهری، مشکلات بحرانی بر سر راه مدیریت محیط زیست ایجاد نموده است.

محیط زیست مجموع‌های بسیار عظیم و در هم پیچیده از عوامل گوناگونی است که بر اثر یک روند و تکامل تدریجی موجودات زنده و اجزای سازنده سطح زمین به وجود آمده است و بنابراین در فعالیت‌های انسان تأثیر گذاشته و از آن متأثر می گردد. چنانچه مبرهن است در قدیم الایام تعداد انسان‌ها خیلی کمتر از میلیارد بود، از این جهت وضعیت محیط زیست نگران کننده نبود و امروزه وضعیت محیط زیست خیلی‌ها وخیم است. ما نباید جهانی امروز را با گذشته‌ها مقایسه کنیم، در گذشته به خاطر حفاظت از محیط زیست توجه جدی صورت نمی گرفت اما امروزه به لحاظ اهمیت و خطراتی که محیط زیست را تهدید می کند هم دولت‌ها و هم سازمان‌های بین‌المللی با برگذاری کنفرانس‌ها و تصویب کنوانسیون‌های مربوط به حفاظت از محیط زیست توجه جدی نموده اند. به عنوان مثال برای اولین بار بعد از قرن ۱۷ میلادی دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی توجه شان را به حمایت از محیط‌زیست متمرکز ساختند. اعلامیه استکهلم در سال ۱۹۷۲ میلادی از سوی کنفرانس محیط زیست سازمان ملل متحد پذیرفته شد. برای عملی ساختن و تأکید بر آن، اعلامیه ریو، در سال ۱۹۹۲ م در کنفرانس محیط زیست و توسعه سازمان ملل متحد، راه تکامل خود را به سرعت طی نمود. در قانون اساسی کشور در چندین مورد روی حفاظت از محیط زیست تأکید شده است. در ماده پانزدهم این قانون آمده است که: دولت مکلف است در مورد حفظ و بهبود جنگلات و محیط زیست تدابیر لازم اتخاذ نماید.

در قانون جزایب یازدهم طی پنج فصل و ۴۴ ماده نسبت به حفاظت از محیط زیست توجه و

یا فسخ نموده یا شرایط اضافی را بالای آن وضع نماید. (با عنایت به این ماده قانونی، اداره محیط زیست می تواند در پیشگیری از آلودگی محیط زیست، نقش اساسی ایفا نماید. موتر و وسایل حمل و نقل شهری، شخصی و عمومی، در آلودگی‌های محیط زیست نقش زیادی دارند. اداره محیط زیست با همکاری اداره ترافیک و پلیس وزارت داخله، با وضع قوانین و کنترل جواز سیر این وسایل، می تواند معاینات فنی و تخنیکی را در مدت معینه برای وسایل حمل و نقل وضع و معین نمایند.

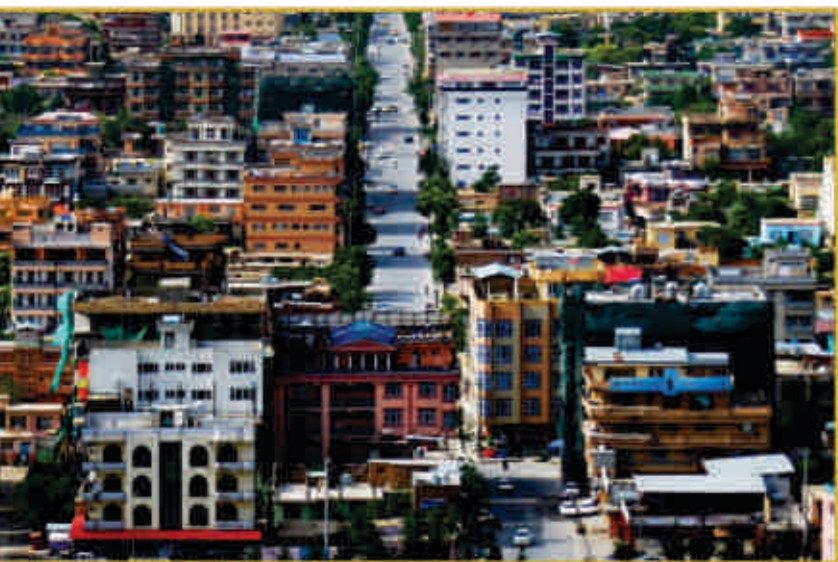
عدم آگاهی شهروندان

محدودیت دسترسی خانوادها به آموزش‌های محیط زیستی، کم رنگ بودن برنامه‌های آگاهی‌بخش برای مردم و غفلت شهروندان نسبت به حفاظت از محیط زیست، سبب آسیب‌های جدی به محیط زیست شده است. متأسفانه فعالیت رسانه‌های صوتی، تصویری و چاپی نسبت به آگاهی بخشی مضرات آلودگی محیط زیست و ارائه راهکارها به شهروندان چندان مطلوب نبوده و حفاظت از محیط زیست به آگاهی دهی فراگیر و دوامدار نیازمند است.

راهکارها

صرفه جویی در استفاده از امکانات و منابع طبیعی، ایجاد فضاهای سبز و پارک‌های تفریحی، ترویج فرهنگ حفاظت از محیط زیست در بین شهروندان، کاهش مصرف آب در خانواده‌ها، توجه جدی مقامات ذیربط در اختصاص دهی امکانات مناسب برای حفاظت از محیط زیست، غرس نهال در نقاط مختلف شهرها، توجه به کنترل اجزای نامه‌های مراکز صنعتی و دودزدا، مدیریت فاضلاب، معاینات اجباری موترها و جلوگیری از ورود وسایل آلوده کننده به داخل شهرها، از جمله اقداماتی است که مردم و دولت می توانند نسبت به حفاظت از محیط زیست انجام دهند.

در حال حاضر حفظ محیط زیست و دستیابی به توسعه پایدار از مباحث اصلی و اساسی است که با اجرای طرح‌های جامع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سراسر لوجه برنامه ممالک مختلف جهان از جمله افغانستان قرار گرفته است.

یک کهکشان ستاره

سیوزی سادات

شعر انعکاسی از عشق زیبایی و بازتاب حسی و عاطفی است که در قلمرو اندیشه شاعر تجلی می کند. در یک گزارش تحقیقی حلیم و گمان زنی ها به یقین رسید که شعر در قرن حاضر گوی سبقت از همه ی فنون ربوده است. گمان می رفت که قرن بیست و یکم قرن رومان، فلسفه، قرن و دیگر مصروفیت های ذهنی است، اما معلوم گردید که ایجاز و اختصار میزبانی بر تریتم شعر نسبت به ظرافت های دیگر فنون می باشد. در کشور ما و به ویژه شهر کابل در دهه اخیر شعر رنگ تازه به خود گرفت، اندیشه ها و تفکرات شاعرانه به خصوص، شاعران جوان فرصت خوبی به دست آوردند تا کمیت و کیفیت سروده هایشان در معرض قضاوت اندیشمندان سخن قرار گیرد. امروز از دولت بیداری بخت، زمینه های چاپ و نشر میسر شده، زیبایی ها و بعضاً زشتی ها نیز روی صفحات کاغذ رنگ می گیرد و این موج بوقلمون در شعر و شاعری خواندنیست و قابل به نقد و داوری. یک کهکشان ستاره مجموعه ای زیباست از شاعر عزیز جهانگیر ضمیری که در ۱۹۲ برگ با قطع و صحافت مرغوب زینت چاپ یافته است. ضمیری در آن سوی کوه پایه ها، در سرزمین شاعر پرور بدخشان در سال ۱۳۴۲ دیده به خیلش همواره پرستاره باد!

زن سازنده اجتماع و جامعه انسانی

فریده عیبدی

هشت مارچ فرصتی را فراهم آورد تا به این بهانه، از مقام و منزلت زن بگویم و نقش آن را به عنوان موجود هستی ساز، به تصویر بکشیم. زن موجودی است که با یک دست گهواره و با دست دیگر جهان را تکان می دهد. زن اختر زیبای است که در شب های تاریک، زنده گی درمانده وادی آواره گی را به سر منزل مقصود رهنمایی می کند. زنان با استقامت و غیور کشور ما، در درازنای زمان، بادشوارها، ناملایمت ها و خشونت ها مصاف داده و از سد همه آن ها گذشته است. زن مادر است، زن خواهر است، زن همسر است و بالاخره زن سازنده اجتماع و جامعه انسانی است. زن دارای قلب پر از اسرار است که هیچ کسی قادر به شرح آن نیست، در خانه های که زن نیست، روشنایی وجود ندارد. زنان شمع و چراغ خانه اند، اگر زن نمی بود، نوابغ جهان را چه کسی پرورش می داد؟ این زن است که در میان امواج پرخم و پیچ، قایق بی بادبان

آمنه مایار معاون ناحیه پانزدهم:

تغیرات که در زندگی زنان افغان رونما شده، نسبت به سال های قبل قابل دید است

امید فیضی

باشند که خوشبختانه در این راه موفق شدم. شورای زنان، کمیته ی چندر، شورای جوانان، شورای علما و شورای اصناف را در این ناحیه ایجاد کردم و ماه یکبار همراهی آن ها تشکیل جلسه می دهم. همچنان تلاش کردم رسیده گی به کارهای مراجعین از سوی همکارانم جدی گرفته شود و کارهای شان بدون مشکل انجام شود.

پرسش: معاونان زن، شاروالی کابل را در قسمت مبارزه با فساد چقدر کمک کرده است؟

پاسخ: یکی از اهداف اصلی ام مبارزه با فساد است، تا فساد از این ناحیه به کلی از بین برده شود. به صراحت گفته می توانم که تلاش هایم در این زمینه تا اندازه زیادی موثر بوده است، امیدوارم نه تنها خاتمه یابم هر فرد این جامعه برای ریشه کن کردن فساد تلاش کنند.

پرسش: به عنوان پرسش آخر، پیام تان به مناسبت هشت مارچ روز جهانی زن چیست؟
پاسخ: ۲۲ سال می شود که از هشت مارچ در کشور ما گرامی داشت می شود و تغییرات که در زندگی زنان افغان رونما شده، نظر به سال های قبل قابل دید است. حالا ما زنانی نیستیم که برای حقوق اولیه خود صدا بلند کنیم، خوشبختانه حالا ما برای آرزوهای بزرگ و جایگاه سیاسی مان صدا بلند می کنیم. البته حکومت افغانستان نیز در این راستا زیاد توجه می کند، گماشتن زنان در پست های دولتی، بیانگر حمایت دولت از زنان است.

خاتمه ها مصاحبه های داشتیم، ولی اکنون از امنیت بهتری برخوردار نیستیم، در این اواخر زنان زیادی در راستای آزادی بیان جان های شان را از دست دادند و این مساله سبب شد که تعدادی زیادی از خبرنگاران زن، از کارهای رسانه ی دست بکشند.

پرسش: خانم مایار چه شد که ترک کارهای خبرنگاری کردید و به شاروالی کابل آمدید؟

پاسخ: زمانی که مدیر مسوول مجله مرسل بودم، بیشتر به مسایل شهری می پرداختم و گزارش های در رابطه به همکاری مردم با شهر تهیه می کردم. مسایل زیادی چون، عدم توجه شهروندان به مسایل شهری و نبود آگاهی مردم از فرهنگ شهری نشینی، مرا منحنی مدیر مسوول یک نشریه زیاد رنج می داد. وقتی پست معاونت های نواحی در شاروالی کابل اعلان شد، علاقمند شدم تا به شاروالی کابل بیایم.

پرسش: وقتی در شاروالی وارد کار شدید خود را در جامعه و شهر چطور پیدار کردید؟
پاسخ: از روزی که به این پست گماشته شده ام با چالش های زیادی دست به گریبان هستم، اما از اینکه تعهد به شغل ام دارم مشکلات مانع کار من نمی شود. اکثر مردم به این باورند که شاروالی یک نهاد مردانه است و موجودیت زن در آن لازم نیست، اما خوشبختانه زنان در سطح معاونیت نواحی ثابت ساختند که عرضه خدمات از سوی یک ناحیه برای شهر و شهروندان تنها مسوولیت مردان نیست، بل نقش زنان هم مساویانه با مردان موثریت خود را دارد.

پرسش: دست آوردهای مهم کاری تان چیست؟

پاسخ: کارهای من از نظم داخل اداره در ناحیه پانزدهم شروع شد، می خواستم همه ی کارمندان ناحیه اصولی و پاینده به حاضری

آمنه مایار از زنان پیشتاز در عرصه خبرنگاری است، او در سال ۲۰۰۳ میلادی، مجله ی را زیر نام «مرسل» برای بازتاب فعالیت های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زنان تاسیس نمود. سپس صدای رسای پاتو مایار، به نماینده گی از صداهای در گلو خفه شده ی زنان افغان از امواج رادیو بلند شد، وی اکنون معاون ناحیه پانزدهم شاروالی کابل است. خبرنگار نشریه پامیر به مناسبت روز زن، گفتگوی را با آمنه مایار انجام داده است که تقدیم می گردد.

پرسش: از چه زمانی مصمم شدید که برای زنان کار کنید؟

پاسخ: بعد از سقوط رژیم طالبان، زنان می خواستند به سوی حقوق و آزادی های فردی گام بگذارند، من نیز با آنان همگام شدم، قدم های نخستین را در مسیر خبرنگاری گذاشتم و مجله ی رازیر نام مرسل به کمک همکارانم در کلید گروپ اساس گذاشتم.

پرسش: محتوای مجله مرسل چه بود؟

پاسخ: محتوای مجله مرسل در برگیرنده ی مسایل مربوط به حقوق زنان، تعلیم و تربیه، صحت و آموزش مسایل خانواده گی بود و بیشتر تلاش می کردیم تا در رابطه به مسایل اجتماعی گزارش های ویژه تحقیقی آماده نماییم.

پرسش: در آن زمان کارهای زنان با چه چالش های همراه بود؟

پاسخ: در ابتدا مشکلات زیادی در برابر فعالیت زنان وجود داشت تا اینکه ذهنیت مردم تغییر کرد و بدینی ها نسبت به فعالیت های اجتماعی زنان کمتر شد. در آن وقت امنیت سرتاسری در کشور وجود داشت و ما در چهارچوب امنیت، کارهای خود را به راحتی سمت و سو می دادیم. حتما ما در چهار سال ابتدای بعد از سقوط رژیم طالبان، به راحتی تمام ولایت کشور سفر کردیم و با

بنخه د بشر روزونگی او د انسانی ژوند جوړونگی ده

ناصری

د اسلام سپېڅلي دين دانسان او انسانيت په هکله او داچې انسان دځمکې پر مخ د پاک خداي (ج) خليفه او استازي او تر ټولو مخلوقاتو مکرم مخلوق شمېرل کېږي، ډيرې لارښوونې او سپارښتې لري، په تيره ښځې ته چې د بشري ټولني نيمه برخه جوړوي. پاک خداي (ج) ښځه نده هيره کړې او هغې ته يې دنارينه وويه شان يو خيلته حقوق وړکړي دي، خو دنارينه او ښځې په مسووليتونو کې يو څه توپير شته دی. داسلام ددين له ظهور څخه دمخه يعنې جاهليت په دوره کې، ښځې ته په سپکه سترکه کتل کېدل او هغه يې ديوه ناوړې شي په توگه پېژندله. خو داسلام ددين له رامنځته کېدو سره سم ښځې ته درناوي اوله نارينه ووسره

وکیل گذر حضرت‌ها و سنگتراشی ناحیه اول:

باشنده‌گان محل در حفاظت از محیط زیست

سهام فعال می‌گیرند

نادیه نبروت

انجام یافته است؟

پاسخ: بعد از این که در سال ۱۳۹۷ از طرف مردم به صفت وکیل گذر حضرت‌ها و سنگتراشی انتخاب شدم، در بهلولی سایر وظایف که یک وکیل گذر انجام می‌دهد، برای تقویت اقتصاد خانواده‌ها نیز تلاش کردم و زمینه آموزش صنایع دستی را که شامل، دستکول دوزی، موره دوزی و کفش دوزی می‌شود، از طریق یکی از موسسه‌ها فراهم کردم و در مدت شش ماه به تعداد دویست خاتم این حرفه را فرا گرفتند.

اکنون که در آستانه فصل بهار و موسم نهال شانی قرار داریم، می‌خواهیم با مشارکت در مسری سازی هرچه بیشتر گذرها و حواشی آن، به استقبال بهار برویم.

مردم می‌دانند که شاروالی کابل برای ارایه خدمات بهتر به شهروندان کارهای موثر و سودمندی را در شهر انجام داده و در سال آینده پلان‌های گسترده‌ای برای توسعه و انکشاف شهر پایدار و خدمات بهتر به شهروندان روی دست دارد، اما پلان‌های شهری زمانی می‌تواند به اسرع وقت عملی شود و مردم از مزایای زنده گیی بهتر و خدمات معیاری بهره‌مند شوند، که مردم در کنار شاروالی کابل ایستاده شوند و این اداره را در عملی کردن پلان‌ها و پروژه‌های شهری یاری رسانند.

نهال بنشانیم و با بهار همسفر شویم!

غرس می‌کنی، حالا که پیر شده‌ای، ثمر آنرا چه وقت خواهی خورد؟ پیر مرد گفت: دیگران نهال شانند، ثمر داد و ما خوردیم، حالا من نهال می‌شانم تا دیگران ثمر آنرا بخورند، پادشاه را خوشش آمد و پیر مرد را صد درهم بخش داد، پیر مرد در هم‌هارا

اقلیمی بدلون چه ته وایي؟

استاد اسماعیل لاروی

د نړۍ په کچه په اوږدمهاله توگه د هوا بدلون اقلیمی بدلون دی. لمریزه انرژي، ځمکه، بحررونه، بادونه، باران، واورې، ځنگلونه، دښتې، څرخ‌خایونه او هغه فعالیتونه چې انسان یې په چاپیریال کې ترسره کوي، اقلیمی بدلون اغېزمنوي. نړیوال اقلیم د ځانگړو سیمو له اقلیم سره متفاوت دی، دا په دې مانا که د نړۍ د یوې سیمې اقلیم یو ډول وي یا یې د تودوخې درجې اوسط یو واحد وي نو د بلې سیمې له اقلیمي وضعیت سره به حتماً تفاوت ولري خو د یوې سیمې اقلیمي وضعیت ښایي په نورو سیمو اغېز ولري؛ د بېلگې په توگه که په یوه ساحه کې ځنگلونه، څرخ‌خایونه... له منځه ځي، ښایي دا د نړۍ په ټول اقلیمي وضعیت هم اغېز ولري ځکه نړیوال اقلیم د ټولې نړۍ د اقلیمي شرایطو یو ټولیز سیستم دی چې په دې سیستم کې کمې، کمې ساحې هم د اغېز درلودونکې دي. د پرمختللي نړۍ صنعتي فعالیتونه په هغو ساحو حتماً اغېز لري چې هلته هیڅ انسان نشته. د قطبونو یخچالونه چې ویلي کیږي او هلته د انسان هیڅ ژوند نشته خو د نړۍ د نورو برخو د انساني فعالیتونو پر بنسټ همدا په ټولیزه توگه طبیعي چاپیریال هم اغېزمنوي.

نړیواله تودوخه د اتموسفیر په اوسط تودوخه کې وروگر موالی دی چې په دې تودوخه کې پورته ذکر شوي ټول فکتورونه او اړخونه شامل دي. د لمر هغه وړانګې چې د ځمکې پر مخ لګیږي، د هوا د ککړتیا له بابت منعکسه وړانګې ډب پاتې کیږي یعنې منعکسه وړانګې د ژوند له چاپیریال سره د شنو خونو په څېر برخورد کوي.

اقلیمی بدلونونه د نړۍ په کچه مهم او ورځني مسایل جوړوي، اصلي خبره دا ده، زموږ رول او مسؤلیت به څه وي چې د ناوړه اقلیمي بدلونونو پر وړاندې مبارزه وکړو او راتلونکو نسلونو ته د طبیعت امانتونه په درسته توگه ورسوو؟

د طبیعي ځنگلونو، څرخ‌خایونو او شنو ساحو ساتنه او پالنه؛ د ښاري او ټولنيزي ځنگلداري لپاره هلې ځلې؛ د چاپیریال د پاک ساتلو لپاره د عامه پوهاوي او عملي چارو په برخه کې هلې ځلې؛ مناسب کرنیز مدیریتي سیستمونه رامنځته کول؛

او په چاپیریال کې د ناوړه ککړونکو او مضر فعالیتونو نه انجامل.

د نیالګیو کښولو موسم دی، ښه دا ده چې مور د نوي کال ښه راغلاست له طبیعت سره د همغاړیتوب او دوستۍ تر عنوان لاندې وکړو.

د نیالګیو کښول او ترینه ساتنه، د نیوی او اخروي گټې لري!

ناصری

ده چې په یوه پاک چاپیریال کې له خوښیو ډک ژوند ولري. د چاپیریال ساتنې پوهان وایي چې: هره ونه د ۵ اتو انسانانو لپاره اکسیجن او پاک هوا برابروي. اوس چې د نیالګیو د کښولو وخت رارسیدلی، هیله ده چې گران هیوادوال په تیره کابل ښاریان او د دولت اړوندې ادارې دې په ګډه د دې ترڅنګ چې په خپله سیمه او کوڅه کې دیوه یا ډیرو نیالګیو د ایښودلو ټکل کوي، د هغه د ساتنې او څارنې مسؤلیت هم لري، ځکه چې د نیالګیو ایښودل آسانه او ساتنه یې ځانګړې پاملرنه او څارنه غواړي، نیالګیو ته دې اوبه ورکړي او دماشومانو او څارویو له خوا دې د هغو دساتلو او خورولو مخه ونیسي تر څو په راتلونکي کې دیوه شنه او پاک چاپیریال خاوندان شو.

هغه ویاله چې اوبه یې پکې روانې کړې وي او دخلکو د گټې اخیستنې جوگه وي، بل هغه کوڅې (څاه) چې خلک ترینه اوبه څښي، بل هغه ونه چې کښولې یې وي، بل هغه مسجد چې دخلکو د عبادت لپاره یې آباد کړی وي، بل هغه قران چې وروسته ترې په میراث پاته وي. په یوه بل حدیث شریف کې راغلي دي: کوم لاسونه چې په کرونده کې دیل وهلوله امله تیاکې شوي وي، هغه لاسونه د دوزخ اور نه لس کوي. دا ډول ډیرې لارښوونې او سپارښتې شته چې انسان یې د ونو، بوټو او دغلودانو کرلو ته هڅوي. د چاپیریال ساتنې د پوهانو د څېړنو له مخې په یوه سیمه کې چې هرڅومره ونې او بوټي ډیروي په هغه کچه به دسیمې هوا پاکه وي او چاپیریال به مو تر ډیره حده د وژونکو ناروغیو له گواښ څخه خوندي وي. دهرچا دا هیله او آرزو

مور او ...

۳ - هغه حیوانات چې غوښې یې مردارې دي خو بوسونکي یې قیمت لري لکه گېدې، لېوه... او نور بیا د خپلو څرمنو په اساس په مرگ محکوم دي او نسل یې له تباهی سره مخ دی .

۴ - څلورم لامل یې د یوه قوي نظام نشتون او جگړې دي، زموږ هېواد چې تر څلوېښت کلونه یې د جگړې کلونه ول هېڅ نظام ونشو کولی چې په خپله ټوله جغرافیه تسلط ولري او د طبیعت ساتنه وکړي. لا هم جگړه ده چې د وحشي ژوو ژوند یې له خطر سره مخ کړی، جگړې نه یوازې دا چې د حیواناتو ژوند یې واخست بلکې هغوی مهاجرت ته هم اړ کړل، استاد غضنفر وايي چې د کنډز سر کوزي د داود خان تر واکمنۍ پورې په کنډز کې اوسېدل خو له هغه وختونو راوړوسته له کنډزه و تېښل او اوس نشته .

۵ - یو بل علت دا هم کېدای شي چې زموږ په وطن کې د طبیعت د ساتنې او یاد حیواناتو یا الوتونکو د ښکار په باره کې خلص قوانین هم نشته او که وي هم تطبیق شوي نه دي، دلته هر سړی د خپل سړدی چې څه کوي څوک یې مخه نه نیسي .

زه به کله له پلار سره غره ته د مرخپړیو په راوړلو پسې لاړم له هسکو غرونو به یې شور راته او خوندورې غاړې به یې کولې خو اوس خلک وایي چې غوښې نه اورېدل کېږي او آن زرکان چې د وردگو غرونه پرې ډک ول اوس نشته، زموږ په غرونو کې، لېوان، شغالان، کشغان، گېدې، سویان... تر څو کاله مخکې وختونو پورې هم ول خو اوس چا نه دي لیدلي او که وي هم پاتې کېدل یې تر معجزې کم باید ونه بلل شي، ځکه ټولنه یې په وړاندې راپورته شوې او ټوپک پسې گرځوي چې مازې یې ویني وژني یې، وطن رېښتیا هم یې سرپوښه ډېگ ته ورته شوی، هره بلا پکې لویږي او هېڅه پکې خوندي نه دي، جنګونو نه یوازې د انسان وینه وبهوله بلکې په افغاني جغرافیه کې یې د خدای هنر هم یې دریغه قتل کړ، طبیعت یې نیمګړی کړ او د طبیعت سرشاره ښکلا یې برباد کړه، د ایکوسېستم کړی یې وشکولې ...

ولې افغان انسان له وژلو خوند خلي؟ نه یوازې انسان بلکې هر ژوندی موجود چې ویني وژني یې او آن ماشومان هم چې کله کوم وحشي یا صحرايي حیوان ویني تر هغه یې نه پریري چې ویني نه وژني؟ دې پوښتنې ته بېلا بېلو ځوابونه موندلي شو چې یو مهم علت یې ښکار دی .

۱ - ښکار چې له بابا آدمه تر دې دمه د انسان کسب دی او د خوړو د پیدا کولو آسانه او آرزونه طریقه ده، د خلکو خوښه ده او آن ښکاري خلک یو ډول مشهور هم وي او له خپل شهرت خوند هم اخلي .

ښکار پخوا ډېر د ویاړ کار و او هر چا نه شو کولی، ستر شاعر خوشال خان خټک هم ښکار هنر بولي، دی په خپل اثر دستار نامه کې د یوه مشر لپاره شل هنرونه او شل خصلتونه په گوته او ښکار هم هنر بولي چې یو رهبر باید بلد شي ورسره ولري . د ښکار په اړه زیات تاریخي شواهد شته چې په پخوا وختونو کې به امپراطورانو هم خوند ترې اخیست او حیوانات به یې په بېلابېلو طریقو وژل تاریخ لیکوال مبارک علي په یوه مقاله کې چې استاد اسد الله غضنفر ژباړلې لیکي :

کله چې اکبر باچا په ۱۵۶۷ م کال په لاهور کې د قمر گاه ښکار امر وکړ، پنځوس زره کسه په کرایه ونيول شول چې حیوانات یوه پراخ ځای ته چې د ښکار کولو لپاره انتخاب شوی و ورتول کړي، پوره یوه میاشت کوبښن روان وو چې حیوانات او مرغان په دې ځای کې راټول شي . دا د امپراطوري په تاریخ کې لوی ښکار و، مورخ بدایوني وايي چې کابو پنځلس زره ښکار شوي حیوانات له دې میدانه ټول شول . (زموږ د وطن پخواني باچاهان هم د ښکار شوقیان ول امیر حبیب الله خان هغه کس وو چې د لغمان په قعله گوش کې د ښکار کولو په وخت ووژل شو... نو پدې عتبار ویلی شو چې ښکار مور ته له پخوانیو وختونو په میراث را پاتې، اړینه ده چې پدې میراثي عادت له سره غور وکړو .

۲ - بل لامل یې لوړه ده، لوړه چې پخوا په اکثره انساني ټولنو حاکمه وه او اوس مهال هم افغان انسان ترې کریري د حیواناتو قتل ته یې زمینه سازي کړې ده. وری انسان د خپلې خپې د مړولو په اساس د خدای د یو بل مخلوق ژوند اخلي .

دې د ښکار په اړه باید دولتي بنسټونه مشخصې طرحې ولري او د دغې برخې شوقیانو ته د لایسنس په صورت کې د ښکار اجازه ورکړي .

څلور - رسنی، معارف، دیني عالمان او نور تبلیغاتي او اکاډیمیک مرکزونو باید د حیواناتو د ژوند ساتنې په پار تبلیغات وکړي .

پنځه - په بدیلو لارو فکر کول یې هم حل لاره ده، هغوی چې د غوښو شوقیان دي ورته په کار ده چې د بېلابېلو حیواناتو د فارمونو په جوړولو فکر وکړي او غوښې تولید کړي .

شپږ - هر افغان ته په کار ده چې جگړې ته بس ووايي، افغانان څلوېښت کاله یو بل وژني خو لایې هم خپل دوست و دښمن نه دي پېژندلي او نا حق مرګونه یې جاري ساتلي، جگړه د دې وطن د هرې ښکلا پر وړاندې لکه بلاله غوسې او قهر ډکه چاره په لاس ولاړه ده .

نوبت : هیله ده پدې اړوند تاسې هر یو خپل رول ولوبوئ، لیکنې وکړئ، تبلیغات وکړئ، د خلکو په شعور لوړولو کې ځان سترې کړئ.

کج بشین، راست بگو!

دست اش را محکم گرفتم، نگذاشتم سطل زباله را در دریا بریزد، گفتم دریای شهر، مظهر زیبایی، طراوت و گوارایی شهر است، نباید آن را با انداختن ناپاکی ها آلوده بسازیم.

مرد با نگاه های خشمناک آمده سراپایم را ورنانداز کرد و گفت: تفتیش نرخ ها را دیده بودم، حالا سر و کله تفتیش نظیفی هم پیدا شده!

می خواست واکنش منفی نشان دهد، دخالت کرده افزودم: باید همه ما منجبت شهروند تفتیش و ناظر اعمال خود باشیم، آخر شهر خانه بزرگ همه شهروندان است.

آیا در خانه که زنده گسی می کنیم، زباله ها و پسماندها را هر طرف پرت و پراکنده می سازیم و یا در یک جای معین تخلیه می کنیم؟ آیا اینجا زباله دانی است؟ اگر چنین فکر می کنی پس این همه زباله دانی های که در هر گوشه و کنار جایجا گردیده برای چیست؟

او که به اصطلاح دست و پاچه شده بود و چیزی به گفتن نداشت، نزدیک بود عرق شرم از پیشانی اش جاری شود، سطل زباله را برداشت و در نزدیک ترین زباله دانی تخلیه کرد.

با خود گفتم اگر هر شهروند، شهر را مانند خانه بزرگ خود بداند و به نظم، زیبایی و سرسبزی آن توجه و رسیدگی نماید، هم شهر پاک و سرسبز می شود و هم نظم نامین می گردد.

اگر به گذشته ها یعنی چهار و یا پنج دهه پیش مراجعه کنیم، دکانداران و دستفروشان پیش از این که روزانه به کار و بار شان آغاز کنند، اطراف دکان و محل کار شان را آبیاشی و پاک می کردند و همه پایند اصول، قوانین و مقررات شهری بودند و شهر با جلوه های دلپذیرش به روی ما لبخند می زد.

وقتی می گوئیم که شهر ما خانه ماست، این تنها یک شعار نبوده، بلکه ما را ملزم به رعایت اصول، قواعد و مقررات شهری می سازد، زیرا همانگونه که از مزایای شهر بهره مند می شویم، باید کاری را که در خانه خود انجام می دهیم، در شهر نیز در نظر بگیریم، تا مقوله شهر ما، خانه ماست، در عمل مصداق پیدا کند.

با فعالیت رییس شورای زنان ناحیه سوم آشنا شوید

سپهلا سادات

وظایف را باید انجام دهد؟

ج: رییس شورا آمار از زنان را که در منطقه زنده گی می کنند باید بداند، مشکلات آنان را شناسایی و به گوش مسوولان برساند و در پی حل مشکلات و چالش های زنان باشد.

س: وضعیت زنان را در ناحیه سوم چگونه ارزیابی می کنید؟

ج: زنان این ناحیه از نظر وضعیت به سه گروه تقسیم می شوند:

- زنان با استعداد و توانا که مشغول کار هستند.
- زنان که استعداد دارند، اما بنا بر عدم اجازه فامیل نمی توانند کار کنند.
- زنان که استعداد دارند اما ساحه کاری برای شان فراهم نیست.

س: حضور و دلچسپی زنان ناحیه سوم در روز انتخابات رییس شورای زنان چگونه بود؟

ج: در روز انتخابات، زنان حضور پررنگ داشتند، زمانیکه شور و شوق زنان را می دیدم احساس خوب برایم دست میداد و بیشتر به موفق شدنم فکر می کردم.

س: بیشترین مشکلات زنان این ناحیه در کدام بخش ها است؟

ج: زنان از مشکلات خانواده گی در این ناحیه زیاد رنج می برند، چون جامعه ما سنتی است و برای حضور زنان در جامعه زیاد فرصت داده نمی شود.

س: تصورات شما از یک بانوی موفق در موقعیت های مختلف خانواده، تعلیم و تربیت، حضور اجتماعی و فرهنگی... چیست؟

ج: بانوی موفق کسی است که در تمام موقعیت ها، چه در خانواده و چه در اجتماع به توانایی های خود باور داشته باشد و کلمه ی

ناحیه سوم یکی از نواحی کلیدی و پر جمعیت کابل است که در آن بیش از دوصد هزار تن زنده گی می کنند و فعالیت اصناف نیز در آن چشم گیر می باشد.

در این ناحیه به شمول شورای جوانان، شورای زنان نیز فعالیت دارد که ریاست آترا سومن عسکر زاده به عهده دارد.

بانو عسکر زاده که تحصیلات نیمه عالی در بخش انجنیری محیط زیست دارد، از تجربه خوب در بخش فعالیت های اجتماعی و فرهنگی نیز برخوردار است.

برای آشنایی بیشتر با فعالیت های بانو عسکر زاده، گزارشگر نشریه پامیر مصاحبه ی را با وی انجام داده است که تقدیم می گردد.

س: چه انگیزه سبب شد خود را در شورای زنان کاندید کنید؟

ج: نخست علاقه ی که به کارهای اجتماعی داشتم و ثانیاً می دانستم که زنان این ناحیه با چه مشکلاتی روبرو هستند.

بخاطر رسیده گی به مشکلات و از میان برداشتن چالش های زنان، خودم را به حیث رییس شورای زنان این ناحیه کاندید کردم . همچنان باید گفت که در اثر سعی و تلاش خودم و رای مردم، منجبت رییس شورای زنان ناحیه سوم شهر کابل انتخاب شدم.

س: یک زن با چه شرایطی می تواند خود را رییس شورا انتخاب کند؟

ج: اول اینکه سن اش از ۲۰ سال پایین نباشد، فارغ مکتب و تاریخچه جرمی نیز نداشته باشد، می تواند خود را به حیث رییس شورای زنان انتخاب نماید.

س: رییس شورای زنان یک منطقه کدام

نمی توانم را از ذهن خود به کلی حذف کند . جدا از اینکه در پیشبرد فعالیت های اجتماعی سهم می گیرد، به خانواده خود نیز توجه داشته باشد.

س: برای بهبود وضعیت زنان چه پلان های روی دست دارید؟

ج: پلان های زیادی برای بهبود وضعیت زنان این ناحیه روی دست دارم، یکی از کارهای که به این زودی ها می خواهم برای زنان انجام دهم، فراهم ساختن ساحه کاری و راه اندازی سمینارها و ورکشاپ ها برای زنان است.

س: از زنان این ناحیه چه تقاضا دارید که در کدام بخش ها با شما همکاری باشند؟

ج: از زنان این ناحیه می خواهم که عضویت شورای ما را حاصل کنند، در کارهای اجتماعی سهم بگیرند و هنگامی که به آنها ضرورت داریم یا ما همکاری کنند و به پیشرفت و ترقی جامعه باور داشته باشند.

س: خواست شما از شاروالی کابل چه است؟

ج: از شاروالی کابل می خواهم که در برنامه ها برای خانم ها سهم بدهد، آنان را تشویق نماید و به مشکلات شان رسیدگی به موقع نماید و همچنان برای رییس شورای زنان، کارت هویت در نظر بگیرد.

په کابل ښاروالۍ کې د ښځو ...

اوسنی مصئون فعالیت وستانه . نوموړي وویل چې ښځې د افغاني ټولني ژوندۍ برخه ده او په اسلام کې د ښځو رول د ارزښت او اهميت وړ دی او اړینه ده ښځې پخپله له یو بل ملاتړ وکړي.

ښاغلي سلطانزوی دغه راز وویل چې، ښځې د ناحیو د مرستتیا لاندو په توگه د کابل ښاروالۍ لپاره ویاړ دي او زیاته یې کړه چې د دوی مثبت لیدلوری په ښاري مدیریت کې غوره رول لوبولی شي. ښځې په ټولنیزو، سیاسي او اقتصادي مسایلو کې د گډون سربره اوسمهال په رغونه او بیارغونه کې هم غوره رول ادا کوي، ځکه غوره سلیقه لري، لوړ فکر کوي او په خپلو غوره نظرونو کولای شي د ښاري مدیریت برخه غني کړي.

نوموړي وویل چې د ښځو مقام زموږ لپاره د

د دریمې ناحیې په یو شمیر سیمو کې د...

د پرمختلو ښارونو اوسیدونکي له مسئولیت منلو سربره ښاري قوانینو او قواعدو ته ژمن دي، له دې کبله اړینه ده څو یوې سالمې ټولني ته د رسیدو په موخه یو بل ته لاس ورکړو .

دریمې ناحیې اوسیدونکو د کابل ښاروالۍ له تطیفي پرسونلو سره یو ځای له یو شمیر سیمو تیت کثافات راټول کړی چې کابل ښاروالی یې داینک اقدام ستایي.

په یاد حشر کې له لوړ او کم ولټاژ ماشینری څخه په کتې اخیستې د اوبو لټني او سرکونه له

ککړتیا پرته ښار ته د لاس رسمي په موخه د ښاریانو ونډه اړینه گڼي، څو نور بنسټونه او ښاریان هم په دې برخه کې خپله دیني او هیوادني ونډه ادا کړي . زیات شمیر یې مسئولیته ښاریان د اوبو په لټنیو او نامناسب ځایونو کې کثافات غورځوي او په دې توگه د کابل ښاروالۍ په تطیفي پرسونلو دروند بارې دي، چې له دې کبله د کابل ښاروالۍ زیات شمیر سرچینې مصرف کیږي .

د هوا له ککړتیا څخه د مخنیوي په ...

د یادونې وړ ده چې، د هوا ککړتیا د نورو سرچینو سربره، صفتونه هم د کابل هوا په ککړتیا کې لاس لري، له همدې کبله کابل ښاروال د چاپیریالي روغتیا او چاپیریالي ساتنې ریاست ته سپارښتنه کړې، څو له سرغړونکو سره جدي قانوني چلند وکړي . دغه راز دې د

ککړتیا په اړه یو شمیر اقدامات ترسره او عملي کړي، له دې پرته به جدي قانوني چلند وشي؛ د کابل ښار د هوا د غوره کیدو او تغیر لپاره اړینه ده د سون توکو په معیاري کارونې برخه کې جدي اقدامات وشي او په دې برخه کې د صفتونو همکاري اړینه ده.

رسیدگی به تخلفات شهری در ...

از این به افراد و اشخاص سودجو فرصت استفاده از ملکیت عامه داده نمی شود . مسوولان ښاروالی کابل برای تامین نظم پایدار شهری و

تازمینه اجرای برنامه های سرسبزی و توسعه پایدار فراهم شود . سرک، پیاده رو و زمین های مربوط به ساحات سبز، ملکیت عامه بوده، بعد

اشهرات شرکت های...

نصب لوحه ها و اشهرات باید مطابق معیارهای وضع شده ښاروالی کابل باشد، در غیر آن اشهرات و لوحه های نامنظم تخریب و برداشته خواهد شد. ښاروالی کابل کار

په لومړۍ ناحیه کې د...

له یوه لوري ښاري نظم رامنځته شي او له بل لوري ناقانونه پیسو اخیستلو ته د پای ټکی کېښودل شي.

کابل ښار د قانونمندی په لوري گام اخیستی، له دې سره همکار او همغږي و اوسی.

له امله ۲۰۰۰۰ افغانۍ جریمه شول چې ټولټال ۳۲۴۰۰ افغانۍ له دې اړخه د کابل ښاروالۍ مالي حساب ته داخلې شوې.

ښاري نظم او د اصنافو سرغړونو ته رسیدنه له مخکې ډیر د کابل ښاروالۍ د مسئولانو له لوري تعقیب کیږي چې دوی هڅه کوي څو په ټولو

په دوه ویشتمه ناحیه کې د...

شو په ټولنیز او فردي ژوند کې د یو لړ غوره تغیراتو شاهدان و اوسو، له دې کبله اړینه ده ټول لاس په لاس د ښار په اباتۍ کې سره همغږي او همکار و اوسو.

د یادونې وړ ده چې په یادو مراسمو کې سلگونه نیالگي کینول شول او په راتلونکو ورځو کې به هم د لږی روانه وي.

د مکروریانو په سیمه کې د غاصبینو ...

ښاري معیارونو ته په کتو هغه زرغونې سیمې او په ټولو د قانون یو ډول تطبیق د کابل ښاروالۍ د مسئولانو له لومړیتوبونو څخه دي، څو له یوه لوري کابل ښار غوره معیاري پرمختگ وکړي او له بل لوري په یاده خدماتي اداره د خلکو باور تر بل هر وخت ډیر شي .

سیمه غصب کړې وه هم اقدام وشو او ناقانونه تاسیسات یې ونړول شول .

له ملکیتونو د سمې گټې اخیستې او د ښاري تلپاتې نظم په موخه دا اداره هڅه کوي څو له مخې ډیر کار وکړي، څو له یوه لوري کابل په قانونمند ښار بدل شي او له بل لوري د ښکلا او

ښځه د بشر روزونکې ...

ښځې ته په سپکه سترگه کتل کیدل او کله به چې دچا په کور کې نجلۍ وزیږیده نو په ډیرې بې رحمۍ سره به ژوندۍ په گور کوله، خو اسلام په یوه کور کې دنجلۍ زیږیدنه دپاک خدای (ج) له رحمستونو څخه یو رحمت وگاڼه . نوله همدې امله، ښځه دنارینه او نارینه د ښځې لباس وگڼل شول . داسلام سپېڅلي دین نه یوازې نارینه بلکې ښځه یې هم مکرمه وگڼله . داسلامي دین لار ښود حضرت محمد (ص) په یوه حدیث شریف کې دښځې او فرتمنځ اړیکې داسې بیان کړې دي: ترجمه: ښځه او نر دواړه سره مساوي او برابر حقوق لري او ددوي تر منځ کوم توپیر نشته مگر په عمل کې (همداسان اسلامي دین دعلم زده کړه په نر اوښځې فرض گڼلې دي اوهم یې

نهال بنشانیم و با بهار ...

گفتید که پیر شده ای و ثمر این نهال ها را چه وقت خواهی خورد، اکنون ببینید که ثمره سوم این درخت را گرفتم، پادشاه خندید و گفت : ای پیر مرد اگر به بیت المال ضرر وارد نمی شد، با هر حرف ترا انعام می دادم.

دیده می شود که هیچ عمل نیک هدر نمی رود، اگر امروز نهالی را غرس می کنیم، فردا ثمر می ده، دیگران از ثمر آن مستفید گردیده و

گرفت و به پادشاه گفت : ببینید این دره ها ثمر این نهال است که حالا به دست آوردم ، پادشاه را بازم حرف پیر مرد خوشش آمد و صد درهم دیگر به وی انعام کرد .

پیر مرد بازم رخ به سوی شاه کرد و گفت : ببینید این دومین ثمر این نهال است، باز هم پادشاه را این حرف خوشش آمد و صد درهم دیگر به پیر مرد بخشش نمود.

پیر مرد خندید و به پادشاه گفت: ای پادشاه به من

ریس نشرات و آگاهی عامه
 نعمت الله یارکزی
 ایمیل: nematullah784@gmail.com
 معاون نشرات
 نور احمد احمدزی
 ایمیل: noorahmadzai.ahmad@gmail.com
 مدیر مسؤل: سید مقصود هوبلیانی
 تلفن: 0744323366

• Year 69
 • No: 1208

۱۹ حوت ۱۳۹۹ - ۲۵ رجب المرجب ۱۴۴۲ - 9 Mar 2021

Kabul City Newspaper Established 1951

پل ارتباطی میان شاروای کابل و شهروندان

په لومړی ناحیه کې د بازارونو نظم و څارل شو

د بازارونو د تنظیم په موخه د څارنې په لړ کې د لومړی ناحیې اړوند له سنگ تراشی تر پل خشتي سیمې سر کونه او گلدانو نواقانونه غرقې او کچې پاکې شوې. دغه راز د لاسي توکو پلورونکو له یو شمیر بې نظمیو مخنیوی وشو او په دې لړ کې یو شمیر تاریخ تیر مواد راټول او څو هتپو مخې ته ناقانونه رغونې ونړول شوې. په همدې توګه یو شمیر ښاري سرغړونکي او اصناف د ۱۰۴۰۰ افغانیو په ارزښت جریمه او تادیب شول. ورته مهال له ۲۲ د برونو له مالکانو او اصنافو د ټکس

د هوا له ککړتیا څخه د مخنیوي په موخه د عامه پوهاوي پروګرام پیل شو

د ښاري مقرراتو په پام کې نیولو، د چاپیریالي روغتیا او د هوا له ککړتیا څخه د مخنیوي په موخه د کابل ښاروالی د چاپیریالي روغتیا ریاست له لوري د صفونو (هوټلونو)، د یاد پروګرام موخه د هوا ککړتیا د سرچینو له وغوښتل، څو د هوا د

رسیدګی به تخلفات شهری در مربوطات ناحیه دوازدهم ادامه دارد

به منظور ایجاد سهولت های اجتماعی و رشد اقتصادی در نقاط مختلف شهر، تطبیق پلان عملیاتی نظم شهری، در مربوطات ناحیه دوازدهم جریان دارد. در این عملیات، علاوه بر رسیدگی تخلفات شهری اصناف و دوکانداران، به موارد غصب ساحات سبز نیز رسیدگی صورت گرفت که تاسیسات غیرقانونی غاصبان تخریب و پاکسازی شد.

د مکروریانو په سیمه کې د غاصبینو ناقانونه تاسیسات پاک او ونړول شول

په دې لړ کې د څلورمو مکروریانو د ۵ بلاک اړوند زرغونه سیمه چې پکې بې په ناقانونه توګه مېلمستون جوړ کړی وو ونړول شول او دغه راز یو بل غاصب کس چې د ۱۵ بلاک په سیمه کې بې زرغونه وروستیو کې د عملیاتي پلان په ترسره کولو سره د نهمې ناحیې اړوند د څلورمو مکروریانو په سیمه کې له غصیب د ځمکو بیرته راګرځولو په برخه کې اقدام وشو.

خبرتیا!

د ښاري تنظیفی پروګرام یونیفورم بدلیږي دا چې اوس مهال یو شمیر فرصت غوښتونکي د تنظیف ریاست له اوسني رنگ یونیفورم چې نارنجي دی، ناوړه ګټه پورته کوي، کابل ښاروالی په پلان کې لري دا رنگ تغیر کړي. کابل ښاروالی په دې برخه کې د ښاريانو پر ځای نظرونو ته اړتیا لري او ګټه ترې پورته کوي. له دې کبله هیله ده درانه ښاریان د تنظیفی کارکوونکو د یونیفورم د نوي رنگ په ټاکلو کې له دې لویې خدماتي ادارې سره مرسته وکړي.

پروسه انتخابات وکلای گذر در سطح ناحیه بیست و یکم ادامه دارد

شاروالی کابل مطابق طرز العمل جدید انتخاب وکلای گذر، پروسه انتخابات وکیل گذرهای دوازدهم، چهاردهم، هجدهم و سی ام ناحیه ۲۱ را در فضای کاملاً شفاف برگزار کرد. شیر حسین، اعلی گل، پسنگل و عزت گل صافی، با گرفتن بلند ترین رای به مدت سه سال وکلای گذرهای دوازدهم، چهاردهم، هجدهم و سی ام ناحیه ۲۱ را در فضای کاملاً شفاف برگزار کرد.

ونه
 یعنی اکسیجن
 یعنی اوبه
 یعنی ژوند

پل ارتباطی شهروندان با شاروالی کابل

شماره ۱۵۵ موقتاً غیر فعال است
 الی فعال سازی دوباره، شهروندان
 ازین نمبر و تماس ارتباط بگیرند

+93 744 31 81 61